

## PLAN

<b>Cilj/Svrha:</b> Naučiti što je plan i kako ga izraditi	
<b>Ishodi:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Debatanti su naučili kada je potrebno izraditi plan</li><li>• Debatanti su naučili što je plan</li><li>• Debatanti su naučili što je problem</li><li>• Debatanti su naučili kako riješiti problem planom</li><li>• Debatanti su naučili koji su dijelovi plana</li><li>• Debatanti su naučili samostalno izraditi plan</li></ul>	
<b>Aktivnosti:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Usmeno izlaganje</li><li>• Vježba</li><li>• Razgovor, diskusija</li></ul>	<b>Preporuke / Napomene:</b>
<b>Materijali:</b> Uručak: Riješi problem Uručak: Primjer teza za vježbu Osmisli plan	
<b>Predviđeno vrijeme rada:</b> 45 min	

### Ponavljanje prije izvođenja

Kako bi bili sigurni trebamo li imati plan, potrebno je analizom teze utvrditi na koju vrstu teze debatiramo. Postoje dva tipa teza – vrijednosna teza i planska teza. Vrijednosne teze su one u kojima afirmacija i negacija argumentima moraju odgovoriti na pitanje “Zašto afirmirati/negirati tezu?”. Planske teze su one u kojima osim odgovora na pitanje “Zašto?”, afirmacija mora pokazati i “Kako afirmirati tezu?” tj. predstaviti plan kojim bi afirmirale tezu. Negacija ne mora, ali može imati kontraplan. Razlog tome je što strana afirmacija “postavlja” debatu odnosno razvija slučaj na koji strana negacija treba reagirati kroz pobijanja što je njena glavna dužnost. Strana negacija nije dužna (ali može) priložiti alternativni način rješavanja problema, već pokazati kako ga strana afirmacija svojim planom nije uspjela riješiti.

Prije nego što predložimo mogući plan, trebamo odabrati uzrok i problem koji želimo riješiti. Odabrani problem treba biti rješiv i dovoljno važan tj. značajan da postoji potreba za njegovim rješavanjem. Primjerice, ukoliko želimo naći problem u tezi *Ovaj dom smatra da glasovanje treba biti obavezno*, ne možemo riješiti problem visoke stope nezaposlenosti

mladih, no možemo riješiti problem niske izlaznosti na izbore, ili problem političke nezainteresiranosti. Plan u debati trebao bi jasno odgovarati na nekoliko pitanja:

1. **Tko smo mi?** *Koje tijelo, iz kojih razloga baš to tijelo i pod kojim ovlastima treba provesti plan?* Ovaj dio plana nazivamo i agentom, odnosno provoditeljem.

2. **Što ćemo napraviti?** Pri iznošenju plana potrebno je obrazložiti način na koji se plan provodi. Ovaj dio plana nazivamo mehanizmom, te on uključuje pojedine aspekte *poput cijene, posebnih uvjeta, trajanja, izvora financiranja i slično.*

3. **Kako smo riješili odabrani problem?** U ovom dijelu zaključujete na koji način je vaš plan najbolji za rješenje odabranog problema.

Plan treba odgovoriti na pitanje „Kako afirmiramo tezu“, dok će odgovor na pitanje „Zašto afirmiramo tezu“ biti objašnjen u argumentima.

Premda plan treba biti uvjerljiv, nije ga potrebno detaljno obrazlagati. Moguće ga je potkrijepiti i stvarnim primjerima ukoliko postoje (primjerice na tezu *Ovaj dom bi legalizirao prostituciju* „Želimo uvesti model koji provodi Nizozemska“ uz objašnjenje njegovog funkcioniranja). U pripremi za debatu valja imati na umu da *“su sve teze vrijednosne, no nisu sve planske”*. To znači da planska teza uz odgovor na pitanje „Zašto afirmiramo ili negiramo tezu“ uvijek treba odgovarati i na pitanje „Kako afirmiramo ili negiramo tezu“. Kada debatiramo na planske teze, ne postoji jedan ispravan način na koji odgovaramo na pitanje „kako afirmiramo tezu“ upravo zato što ovisi o odluci ekipe na koji konkretan način želi riješiti odabrani problem.

Treba imati na umu da argumenti mogu biti napravljeni kao opravdavanje plana koji smo odlučili izraditi u svom debatnom slučaju, te da je mogu biti *benefiti* plana tj. ukazivati na sve pozitivne promjene koje se događaju provedbom plana.

## **Predložena izvedba**

### **Tijek rada (45 min)**

#### **I. Vježba Riješi problem (trajanje 20 min)**

1. Voditelj DK učenicima objašnjava zadatak. Podjela uručaka *Riješi problem*
2. Samostalna izrada odabranog problema (**trajanje 10 min**)
3. Iznošenje (**trajanje 10 min**)

#### **II. Vježba Osmisli plan (trajanje 20 min)**

4. Voditelj DK učenicima objašnjava sljedeći zadatak. Podjela uručaka *Primjer vježba za vježbu Osmisli plan*
5. Samostalan rad učenika (**trajanje 10 min**)
6. Iznošenje i rasprava (**trajanje 10 min**)

### **Opis rada**

#### **I. Vježba Riješi problem**

1. Voditelj objašnjava zadatak učenicima. Svaki učenik samostalno ili u paru sa drugim učenikom treba odabrati neki problem s kojim se susreće u životu ili za koji je čuo. Cilj vježbe je da učenici samostalno prepoznaju probleme koje žele riješiti te prepoznaju njegov značaj. Na početku vježbe voditelj pita učenike što su na što odgovaraju pitanja koja su im postavljena. Primjeri problema mogu biti: *nedovoljno zelenih površina u okolici škole, nejednakost muškaraca i žena na radnom mjestu, prezahtjevno ispitno gradivo, manjak kulturnih sadržaja u gradu....*

2. Samostalan rad učenika.
3. Svaki učenik ili par učenika samostalno iznose obavljene zadatke. Uputno je da učenici u ovoj vježbi nauče da problem treba biti *značajan*.

II. Vježba *Osmisli plan*

4. Voditelj objašnjava zadatak učenicima. Svaki učenik samostalno ili u paru na odabranu ili dodijeljenu tezu treba smisliti problem i plan kojim ga rješava.
5. Samostalan rad učenika
6. Svaki učenik ili par učenika samostalno iznose obavljene zadatke. Poželjno je poticati pitanja ostalih učenika i njihove prijedloge ukoliko imaju ideju kako bi predloženi problem bilo moguće bolje riješiti. Po završetku iznošenja učenika potrebno je ponoviti kakav problem treba biti te koji su dijelovi plana.

Primjerak tablice *Riješi problem* za voditelja i učenike

Problem koji želim riješiti:	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Što uzrokuje taj problem?</li> <li>2. Zašto je taj problem značajan?               <ol style="list-style-type: none"> <li>a) Kvalitativno (npr. problem dovodi do narušavanja vrijednosti poput <i>kvalitete života, prava na izbor, sigurnosti...</i>)</li> <li>b) Kvantitativno (npr. problem se često događa, obuhvaća veliki broj ljudi, nanosi veliku štetu..)</li> </ol> </li> </ol>
Problem koji želim riješiti:	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Što uzrokuje taj problem?</li> <li>2. Zašto je taj problem značajan?               <ol style="list-style-type: none"> <li>a) Kvalitativno (npr. problem dovodi do narušavanja vrijednosti poput <i>kvalitete života, prava na izbor, sigurnosti...</i>)</li> <li>b) Kvantitativno (npr. problem se često događa, obuhvaća veliki broj ljudi, nanosi veliku štetu..)</li> </ol> </li> </ol>
Problem koji želim riješiti:	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Što uzrokuje taj problem?</li> <li>2. Zašto je taj problem značajan?               <ol style="list-style-type: none"> <li>a) Kvalitativno (npr. problem dovodi do narušavanja vrijednosti poput <i>kvalitete života, prava na izbor, sigurnosti...</i>)</li> <li>b) Kvantitativno (npr. problem se često događa, obuhvaća veliki broj ljudi, nanosi veliku štetu..)</li> </ol> </li> </ol>

<p>Problem koji želim riješiti:</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Što uzrokuje taj problem?</li> <li>2. Zašto je taj problem značajan? <ol style="list-style-type: none"> <li>a) Kvalitativno (npr. problem dovodi do narušavanja vrijednosti poput <i>kvalitete života, prava na izbor, sigurnosti...</i>)</li> <li>b) Kvantitativno (npr. problem se često događa, obuhvaća veliki broj ljudi, nanosi veliku štetu..)</li> </ol> </li> </ol>
<p>Problem koji želim riješiti:</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Što uzrokuje taj problem?</li> <li>2. Zašto je taj problem značajan? <ol style="list-style-type: none"> <li>a) Kvalitativno (npr. problem dovodi do narušavanja vrijednosti poput <i>kvalitete života, prava na izbor, sigurnosti...</i>)</li> <li>b) Kvantitativno (npr. problem se često događa, obuhvaća veliki broj ljudi, nanosi veliku štetu..)</li> </ol> </li> </ol>
<p>Problem koji želim riješiti:</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Što uzrokuje taj problem?</li> <li>2. Zašto je taj problem značajan? <ol style="list-style-type: none"> <li>a) Kvalitativno (npr. problem dovodi do narušavanja vrijednosti poput <i>kvalitete života, prava na izbor, sigurnosti...</i>)</li> <li>b) Kvantitativno (npr. problem se često događa, obuhvaća veliki broj ljudi, nanosi veliku štetu..)</li> </ol> </li> </ol>
<p>Problem koji želim riješiti:</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Što uzrokuje taj problem?</li> <li>2. Zašto je taj problem značajan? <ol style="list-style-type: none"> <li>a) Kvalitativno (npr. problem dovodi do narušavanja vrijednosti poput <i>kvalitete života, prava na izbor, sigurnosti...</i>)</li> <li>b) Kvantitativno (npr. problem se često događa, obuhvaća veliki broj ljudi, nanosi veliku štetu..)</li> </ol> </li> </ol>

Problem koji želim riješiti:	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Što uzrokuje taj problem?</li> <li>2. Zašto je taj problem značajan? <ol style="list-style-type: none"> <li>a) Kvalitativno (npr. problem dovodi do narušavanja vrijednosti poput <i>kvalitete života, prava na izbor, sigurnosti...</i>)</li> <li>b) Kvantitativno (npr. problem se često događa, obuhvaća veliki broj ljudi, nanosi veliku štetu..)</li> </ol> </li> </ol>
------------------------------	--

Primjerak tablice *Primjer teza za vježbu Osmisli plan* za voditelja i učenike

TEZA	PROBLEM I PLAN
Ovaj dom bi legalizirao prostituciju	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Koji problem želim riješiti?</li> <li>2. Što uzrokuje taj problem?</li> <li>3. Zašto je taj problem značajan?</li> <li>4. Koji agent je odgovoran za rješenje problema planom?</li> <li>5. Kojim mehanizmom provodimo plan?</li> <li>6. Koliko iznosi njegovo rješenje?</li> </ol>
Ovaj dom bi uveo sankcije članicama EU koje odbijaju primati izbjeglice	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Koji problem želim riješiti?</li> <li>2. Što uzrokuje taj problem?</li> <li>3. Zašto je taj problem značajan?</li> <li>4. Koji agent je odgovoran za rješenje problema planom?</li> <li>5. Kojim mehanizmom provodimo plan?</li> <li>6. Koliko iznosi njegovo rješenje?</li> </ol>
Ovaj dom smatra da bi RH trebala više poštivati načelo sekularnosti	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Koji problem želim riješiti?</li> <li>2. Što uzrokuje taj problem?</li> <li>3. Zašto je taj problem značajan?</li> <li>4. Koji agent je odgovoran za rješenje problema planom?</li> <li>5. Kojim mehanizmom provodimo plan?</li> <li>6. Koliko iznosi njegovo rješenje?</li> </ol>

Ovaj dom bi uveo prijamni ispit u srednje škole	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Koji problem želim riješiti?</li> <li>2. Što uzrokuje taj problem?</li> <li>3. Zašto je taj problem značajan?</li> <li>4. Koji agent je odgovoran za rješenje problema planom?</li> <li>5. Kojim mehanizmom provodimo plan?</li> <li>6. Koliko iznosi njegovo rješenje?</li> </ol>
Ovaj dom smatra da bi kompanije trebale dijeliti svoj profit sa radnicima	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Koji problem želim riješiti?</li> <li>2. Što uzrokuje taj problem?</li> <li>3. Zašto je taj problem značajan?</li> <li>4. Koji agent je odgovoran za rješenje problema planom?</li> <li>5. Kojim mehanizmom provodimo plan?</li> <li>6. Koliko iznosi njegovo rješenje?</li> </ol>
Ovaj dom bi poticao spolno odgovorno ponašanje	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Koji problem želim riješiti?</li> <li>2. Što uzrokuje taj problem?</li> <li>3. Zašto je taj problem značajan?</li> <li>4. Koji agent je odgovoran za rješenje problema planom?</li> <li>5. Kojim mehanizmom provodimo plan?</li> <li>6. Koliko iznosi njegovo rješenje?</li> </ol>

<b>Tablica za provjeru jesmo li uspješno ostvarili ciljeve</b>	
Učenici znaju samostalno prepoznati kada je potrebno napraviti plan	
Učenici znaju što je plan	
Učenici znaju koji su dijelovi plana	
Učenici znaju što je problem	
Učenici znaju kako riješiti problem	